

Notitie

Aan Stichting Kennisnet Ict op school
Betreft Regeerakkoord 2007
Van Meindert Stolk
Datum donderdag 8 februari 2007

Relevante passages uit het regeerakkoord 2007-2011 voor de stichting Kennisnet Ict op school. Er is voornamelijk gekeken naar plannen gerelateerd aan onderwijs, innovatie, ict, kennis en kenniseconomie. Vooral op het terrein van onderwijs en innovatie zal veel geïnvesteerd worden de komende jaren. Eerst worden de algemene plannen van het kabinet genoemd op deze beleidsterreinen, daarna wordt dit per thema uitgewerkt.

Algemeen

Pijler II: Een innovatieve, concurrerende en ondernemende economie (p.7)

Zonder bloeiende economie, gunstig investeringsklimaat en gezonde concurrentiepositie zijn er in de toekomst onvoldoende banen en onvoldoende mogelijkheden voor goede zorg en hoogwaardige publieke voorzieningen. Dat vraagt om vernieuwingen in de manier van werken, het onderwijs, de sociale zekerheid en de zorg. Samen moeten we onderwijs, kennis en innovatie een grote stap verder brengen. De samenwerking tussen universiteiten, hogescholen, kenniscentra en het bedrijfsleven moet verder verbeterd worden. De top moet hoger; de basis moet breder. Een substantieel hoger niveau van investeringen door het bedrijfsleven in kennis en onderzoek is onontkoombaar. Een innovatieve, concurrerende en ondernemende economie wordt gedragen door investeringen in mensen en door ruimte voor ondernemerschap, zowel in stedelijke gebieden als op het platteland. Sociale innovatie is van groot belang en verbindt werknemers en werkgevers. Samen werken zij aan een open bedrijfscultuur, goede arbeidsverhoudingen en verhoging van het plezier in werken en ondernemen.

Met name van belang zijn twee projecten voor het onderwijsveld:

- **Project: Nederland ondernemend innovatieland** Er komt een langetermijnstrategie voor innovatie en ondernemerschap door samenwerking tussen overheid, bedrijfsleven, wetenschap en onderwijs. Het innovatieplatform nieuwe stijl ondersteunt deze strategie. Innovatie in onderwijs, zorg, energie en andere publieke voorzieningen krijgt hierin ook een plaats.
- **Project: Aanval op de schooluitval** Om in 2012 te komen tot halvering van de schooluitval wordt het offensief aanval voortgezet en versterkt in samenwerking tussen overheid, ouders, scholen, bedrijfsleven (voor stages en leer/werkplekken), maatschappelijk werk, jeugdzorg, gemeenten en politie.

Per thema

Concreet worden deze grote lijnen uitgewerkt in de volgende voorstellen gerelateerd aan onderwijs, ict en innovatie:

1) Economie en ondernemerschap (p. 15)

- In het onderwijs krijgt ondernemerschap meer aandacht. Opname in het studieprogramma van het vak ondernemerschap wordt bevorderd. Samenwerking tussen het beroepsonderwijs en het bedrijfsleven wordt gestimuleerd om een betere aansluiting van het onderwijs met de beroepspraktijk te bewerkstelligen.
- Het oplopende tekort aan technici en technologen vraagt om een gerichte aanpak. Een in te stellen taskforce “technologie, onderwijs en arbeidsmarkt” zal worden gevraagd daarvoor advies te geven en actie te ondernemen.
- Kansrijke initiatieven en betekenisvolle sectoren in de Nederlandse economie zullen mede vanuit het kennis- en innovatiebeleid gericht worden ondersteund, in het kader van de zogenaamde sleutelgebiedenaanpak.

2) Kennis en innovatie (p.16)

- Een goede samenwerking en uitwisseling tussen universiteiten, hogescholen, kenniscentra en het bedrijfsleven komt het innoverende vermogen van onze economie ten goede. Hier ligt een belangrijke maatschappelijke verantwoordelijkheid van instellingen in het (beroeps)onderwijs en van werkgevers.
- Aan innovatie wordt een impuls gegeven door versterking van de WBSO-regeling (Wet bevordering speur- en ontwikkelingswerk) en een uitbreiding van de innovatievouchers.
- De mogelijke bevordering van nieuwe innovatieve technieken zal bij aanbestedingen door het Rijk worden meegewogen. De positie van de overheid als launching customer zal worden versterkt.
- Het Innovatieplatform blijft bestaan en wordt opnieuw ingericht voor de taken die in de komende periode aan de orde zijn, met bijzondere aandacht voor de deelgebieden zorg, energie en waterbeheer. De samenstelling en de betrokkenheid van de departementen zal nader worden bekeken.

3) Onderwijs (p.18)

- De kwaliteit van ons onderwijs moet worden gegarandeerd. Wat leerlingen en studenten moeten kennen en kunnen aan het einde van hun leerloopbaan wordt duidelijk vastgelegd, evenals de maatschappelijke doelen van het onderwijs. Scholen krijgen meer ruimte voor de invulling daarvan. Bij goed presteren van onderwijsinstellingen zal sprake zijn van vermindering van toezicht.
- Scholen hebben recht op naleving en bescherming van hun grondslag en traditie.
- Segregatie in het onderwijs moet worden bestreden. Zonder dat er sprake is van een acceptatieplicht, zal hier sterk op worden ingezet. Mede daarom wordt het recent in werking getreden onderwijsachterstandsbeleid voortvarend ten uitvoer gebracht, zal er versneld worden gewerkt aan gemengde stadswijken en wordt overleg tussen grote steden en randgemeenten over de gezamenlijke huisvestingsproblematiek gestimuleerd en gefaciliteerd. Om daarnaast te bevorderen dat elk kind gelijke kans heeft om op school te worden toegelaten, wordt er vanaf 2008 gewerkt met vaste aanmeldmomenten voor het primair onderwijs, eventueel aangevuld met een loting.
- Het kleinschalig organiseren van scholen, eventueel binnen bestaande grootschalige verbanden, zal worden bevorderd. Tegen die achtergrond zal de fusieprikkel voor het voortgezet onderwijs worden afgeschaft.
- Schoolboeken in het voortgezet onderwijs worden gratis. Financiering zal plaatsvinden via de lump-sum bekostiging.
- Het streven is te komen tot vermindering van de werkdruk en verhoging van de kwaliteit in het onderwijs. Hiervoor zal een actieplan mede gericht op de lange termijn worden geformuleerd. Een breed samengestelde commissie zal gevraagd worden daarvoor bouwstenen aan te leveren. Onderwerpen die daarbij in samenhang aandacht verdienen zijn: het lerarentekort, kwaliteit lerarenopleidingen, belonings- en functiedifferentiatie, loopbaanperspectief, omvang lestaak, hoeveelheid contacturen, ruimte voor individuele leerlingbegeleiding, onderwijsontwikkeling en professionaliteit docent, en ruimte voor maatwerk.
- Bij de verdere uitwerking van plannen voor de integratie van zorgleerlingen in het regulier onderwijs zal rekening moeten worden gehouden met de mogelijkheden van scholen om leerlingen met een zware zorgvraag een plaats binnen de school te geven. De aanwezigheid van de daarvoor benodigde voorzieningen en voldoende expertise bij docenten is om die reden een belangrijke voorwaarde bij de uiteindelijke invoering.
- Er komt na overleg met het onderwijsveld op korte termijn één nieuw geïntegreerd wetsvoorstel voor bekostiging en besturing van hoger onderwijs en onderzoek. Dit wetsvoorstel zal o.a. aandacht besteden aan kwaliteitsverbetering en de positie van kwetsbare opleidingen. Tevens zal het uniforme, eenvoudige en handhaafbare bekostigingsregels bevatten die oneigenlijke bekostiging kunnen tegengaan en recht doen aan de positie van de student. Het wetsvoorstel leerrechten zal in afwachting van dit wetsvoorstel worden aangehouden.

- Er zal extra worden geïnvesteerd in het hoger onderwijs, met name via de 1ste en 2e geldstroom.
- Bestrijding van voortijdig schoolverlaten zal krachtig ter hand worden genomen. Uitgangspunt vormt hierbij de nota "Aanval op de uitval". In het kader van voorkomen van voortijdig schoolverlaten wordt het bedrag per deelnemer in het MBO verhoogd, zodat betere begeleiding kan worden gerealiseerd. Hier ligt ook een grote maatschappelijke verantwoordelijkheid voor het bedrijfsleven: ondernemingen zullen voldoende stage- en opleidingsplaatsen moeten aanbieden. Het beroepsonderwijs zal moeten zorgen voor de aansluiting met de beroepspraktijk.
- In het onderwijsachterstandenbeleid zal de drempel van 6,4% worden verlaagd naar 3%.
- Wetgeving die doorstroming in de beroepskolom vmbo-mbo-hbo belemmert zal worden geschrapt. 14. Het concept van brede scholen zal worden gestimuleerd.

4) Jeugd en gezin (p.30)

- Jongeren zullen tijdens hun schooltijd 3 maanden maatschappelijke stage volgen zodat ze kunnen kennismaken met de samenleving. Over de verdere vormgeving en de uitvoeringsaspecten van de maatschappelijke stage zal nader in overleg worden getreden met het onderwijsveld en de overige betrokkenen.

5) Emancipatie (p.30)

- Met name in het onderwijs zijn weinig vrouwen in topposities werkzaam terwijl juist daar een grote voorbeeldwerking van uit kan gaan. Initiatieven om het aantal vrouwen in topposities te brengen, worden ondersteund.

6) Wijkaanpak (p.32)

- Gemeenten hebben de taak coördinatie te voeren over wonen, werken, onderwijs en jeugd- en ouderenvoorzieningen. Deze integrale samenhangende aanpak zal vanuit het Rijk worden ondersteund met ook daar een samenhangende interdepartementale benadering.

7) Cultuureducatie (p.38)

- Cultuureducatie blijft de komende jaren een prominente plaats innemen in het onderwijs- en kunstbeleid. Zij brengt jongeren in contact met onderliggende waarden in de samenleving, historische lijnen en leert ze om kunst te waarderen en te beoordelen.

Begroting (p.49 e.v.)

Pijler 2: een innovatieve, concurrerende en ondernemende economie totaal 1775 mln

Onderwijs	1000 mln
Bedrag per leerling MBO	25 mln
Innovatie, kennis en onderzoek	300 mln
Ondernemerschap	200 mln
Infra en (vaar)wegen	100 mln
Regionaal economisch beleid (w.o. bereikbaarheid)	100 mln
Aandeel Provinciefonds in regionaal economisch beleid	50 mln

Verdere specificatie (in miljoenen euro's)

Intensiveringen	2008	2009	2010	2011	Structu reel
Onderwijs	250	500	750	1000	1000
Bedrag per leerling MBO	8	25	25	25	25
Innovatie, kennis en onderzoek	75	150	225	300	300
Ondernemerschap	50	75	100	200	200
Infra en (vaar)wegen	25	50	75	100	100
Regionaal economisch beleid (w.o. bereikbaarheid)	25	50	75	100	100
Aandeel Provinciefonds in regionaal economisch beleid	0	25	25	50	0